

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

Lrytas

MOTERIS

V A G A
KNYGYNŲ TINKLAS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Fortepijono virtuozas Rafał Blechacz ir Modesto Pitreno diriguojamas LKO

Lenkijos instituto Vilniuje veiklos 30-mečiui

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir dirigentas Sergej Krylov)

Solistai:

RAFAŁ BLECHACZ

(fortepijonas, Lenkija)

PAVEL GIUNTER

(perkusija)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

Koncerto partneris

www.filharmonija.lt

2026 m. vasario 21 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

PROGRAMA

I

FRYDERYK CHOPIN (1810–1849)

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1 e-moll,
op. 11

Allegro maestoso
Romance. Larghetto
Rondo. Vivace

Solistas RAFAŁ BLECHACZ
(fortepijonas)

II

ŽIBUOKLĖ MARTINAITYTĖ (g. 1973)

„Nunc fluens. Nunc stans“ mušamiesiems ir
styginių orkestrui

Solistas PAVEL GIUNTER (perkusijs)

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

„Metamorfозės“ styginiams, TrV 290, AV 142

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Mielieji,

šių metų vasarį sukanka 30 metų, kai savo veiklą pradėjo Lenkijos institutas Vilniuje, kurio tikslas nuo pat pradžių yra Lietuvos gyventojus supažindinti su lenkų kultūra – statyti tiltus tarp mūsų tautų. Per šį laiką jis įsitvirtino tarp sėkmingiausiai dirbančių užsienio šalių kultūros institutų. Tai pasiekta puikios direktorių ir viso kolektyvo darbu. Taip pat mums padėjo daugybės Lietuvos kultūros institucijų, nuoširdžiai norinčių pristatyti lenkų dailę, muziką, teatrą, kiną, mokslą ar surengti istorikų diskusijų, atvirumas.

Tokių institucijų sąrašas yra ilgas ir šioje prakalboje jų visų nesuminėsiu. Tačiau neatsitiktinai instituto jubiliejinius metus atidarome Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, kuri per visą tą laiką buvo vienas svarbiausių mūsų partnerių. Tokių iškilmingų akimirkų turi būti atitinkamas renginio meninis turinys, ir esu įsitikinęs, kad šiandienos koncertas būtent tokį ir užtikrins. Šio vakaro žvaigždė – pasaulinio garso fortepijono virtuožas Rafał Blechacz. 2005 m. atlikęs Fryderyko Chopino koncertą e-moll, op. 11, jis nugalėjo XV tarptautiniame Chopino konkurse. Šį kūrinį išgirsime ir šiandien, o kartu su pianistu pasirodys Modesto Pitrėno diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras.

Stipriu meniniu akcentu, pristatančiu tai, kas Lenkijos kultūroje geriausia, iškilmingai pradedame 2026-uosius – jubiliejinius Lenkijos instituto Vilniuje metus. Vis dėlto noriu, kad mūsų 30-mečio minėjimas neapsiribotų vienu vakaru, viena švente. Jau šiandien maga Jus pakviesti į kitus renginius, kuriuos organizuojame su svarbiausiomis Lietuvos kultūros institucijomis. Kovo mėnesį Valdovų rūmuose įvyks baroko muzikos koncertas, balandį Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje bus atidaryta Czesławo Miłoszo poezijos įkvėptos tapybos paroda. Šiomet po kelerių metų pertraukos vėl rengsime savo sumanytą Lenkų kino festivalį. Turime suplanavę ir daugiau įdomių renginių, apie kuriuos nuolat informuosime. Į visus juos nuoširdžiai Jus kviečiu. Tačiau visų pirma kviečiu į Lenkiją – atraskite artimiausią ir draugiškiausią kaimynę.

Piotr Drobniak,
Lenkijos instituto Vilniuje direktorius

Lenkų fortepijono virtuožas **RAFAŁAS**

BLECHACZAS vadinamas „muzikantu, tarnaujančiu muzikai, ieškančiu jos gelmių, tyrinėjančiu jos prasmę ir išbandančiu jos galimybes“ („Washington Post“). R. Blechaczas meistriškai geba atskleisti visą fortepijono išraiškos diapazoną. Kelių į šlovę šiam pianistui nutiesė 2005-aisiais laimėtas žymusis Tarptautinis F. Chopino pianistų konkursas, atnešęs jam ne tik nugalėtojo medalį, bet ir keturis specialiuosius prizus bei publikos prizą. Trisdešimt metų iki R. Blechaczos šiame svarbiame konkurse tokios sėkmės susilaukė tik žymusis Krystianus Zimermanas. Šiandien R. Blechaczas tituluojamas vienu geriausių pasaulio pianistų ir vertinamas dėl nuoširdumo bei įžvalgumo atliekant įvairių epochų kompozitorių kūrinius.

Pianistas yra koncertavęs tokiose salėse kaip Amsterdamo „Concertgebouw“, Vienos „Musikverein“, Berlyno filharmonijos, Frankfurto „Alte Oper“, Miuncheno „Herkulesaal“, Paryžiaus „Salle Pleyel“, Milano „La Scala“, Londono „Royal Festival Hall“ ir „Wigmore Hall“; taip pat Zolcburgo, Verbje, Gilmore, „La Roque-d'Anthéron“ ir kituose festivaliuose. R. Blechaczas yra pasirašęs sutartį su „Deutsche Grammophon“. Savo muzikinėje veikloje pianistas ypač daug dėmesio skiria F. Chopino kūrybai.

Nedideliame miestelyje šiaurės Lenkijoje gimęs A. Rubinsteino muzikos mokyklos ir F. Nowowiejskio muzikos akademijos Bygdosčiuje absolventas nuo mažens skynė pergales įvairiuose tarptautiniuose pianistų konkursuose. Be daugybės prizų ir apdovanojimų, R. Blechaczas susilaukė ir itin palankių fortepijono muzikos autoritetų įvertinimų: 1965–ųjų F. Chopino pianistų konkurso laureatė Martha Argerich jį apibūdino kaip „labai nuoširdų, nepaprastą ir jautrų menininką“, o airių pianistas ir pedagogas Johnas O’Conoras – kaip vieną įspūdingiausių pianistų, kuriuos jis yra girdėjęs savo gyvenime.

Parengta pagal www.blechacz.net

Perkusininkas **PAVELAS GIUNTERIS** atlieka klasikinę, moderniąją, *world* ir džiazą muziką, groja klasikinės ir šiuolaikinės muzikos projektuose su Lietuvos nacionaliniu, Lietuvos valstybiniu, Šv. Kristoforo kameriniu, Klaipėdos kameriniu ir kitais orkestrais, taip pat su Lietuvos ir užsienio kameriniais ansambliais bei solistais. P. Giunteris yra ne vieno ansamblio narys, tai „The New Baltic Sound Quartet“ ir jo paties iniciatyva 1995 m. suburtas bei vadovaujamas „Gunter Percussion“ (anksčiau – „Vilniaus mušamieji“) – pirmasis mušamųjų instrumentų ansamblis Lietuvoje.

Kaip solistas P. Giunteris pasirodo pasaulio koncertų salėse, yra dalyvavęs daugelyje festivalių, tarp kitų – „Gaidoje“, Naujosios muzikos Rygoje, „Royal Music Academy“ Londone, Novi Sade (Serbija), „ArtGenda“ (Danija), Berlyne, Osnabriuke, Varšuvoje, Lodzėje, Helsinkyje ir kitur. P. Giunteris – daugelio lietuvių kompozitorių kūrinių mušamiesiems pirmasis atlikėjas, aranžuotojas; buvęs ilgametis Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro mušamųjų grupės koncertmeisteris. 2014 m. pelnė Lietuvos muzikų sąjungos „Auksinio disko“ apdovanojimą.

Vienas ryškiausių mūsų šalies dirigentų **MODESTAS PITRĖNAS** nuo 2015 m. rudens yra LNSO vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas. 2009–2014 m. jis buvo Latvijos nacionalinės operos vyriausiasis dirigentas, 2006–2011 m. – Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas.

Nuo 2018 m. rugpjūčio maestro yra Sankt Galeno (Šveicarija) operos teatro ir simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas. 2022 m. gruodį debiutavo Frankfurto operos teatre.

Maestro kviečiamas diriguoti Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Vokietijos, Suomijos nacionaliniuose operos teatruose, Varšuvos Didžiajame teatre, Diuseldorfo „Deutsche Oper am Rhein“, Berlyno „Deutsche Oper“. M. Pitrenas yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių.

Tarp daugelio kitų dirigentų konkursų, 2003 m. VII G. Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija) M. Pitrenas laimėjo I premiją, aukso medalį ir specialų Silezijos filharmonijos orkestro prizą. 2012 m. M. Pitrenui paskirtas aukščiausias Lietuvos apdovanojimas – Nacionalinė kultūros ir meno premija. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą maestro yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius. 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją. 2019 m. M. Pitrenas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS (LKO, prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas 1960 m.) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikinių kolektyvų. Šiandien jo gastrolių keliai driekiasi aplink visą pasaulį – užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Australija, Japonija, Taivanas, Kinija, Libanas; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipcigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su daugeliu iškilių pasaulio menininkų. Nuo 2008 m. orkestro meno vadovu ir dirigentu yra žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas.

Orkestro koncertų programose šalia baroko ir klasicizmo šedevrų svarbią vietą užima šiuolaikinės muzikos interpretacijos. LKO itin dėmesingas lietuvių kompozitorių kūrybai, dažnai atlieka tiek mūsų klasikų, tiek šių dienų kūrėjų opusus.

LKO įrašė per 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ar kompaktinių plokštelių, tarp kitų, lietuvių kolektyvo ir S. Krylovo įrašą, A. Vivaldi „Metų laikus“, išleido pasaulyje garsi klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“. Po aštuonerių metų pertraukos, 2024-aisiais, išleista dar viena LKO, S. Krylovo ir E. Bosso kompaktinė plokštelė, kurioje įrašyti J. S. Bacho kūriniai.

Fortepijono poetas, vienas subtiliausių XIX a. lyrikų, lenkų kompozitorius **Fryderykas Chopinas** jaunystėje parašė du fortepijoninius koncertus. Jais kūrėjas sužavėjo Varšuvą, pavergė Vieną ir Paryžių. F. Chopino koncertai nepanašūs į L. van Beethoveno šio žanro kūrinius, tai veikiau lyrinės poemos, kuriose pakilūs jausmai išsilieja begalinėmis melodijomis, švelniais sąskambiais, grakščiomis figūracijomis ir ažūriniais pasažais. Beje, vieną iš minimų dviejų koncertų visada privalo atlikti Tarptautinio F. Chopino konkurso finalininkas.

1830 m. dvidešimtmečio autoriaus sukurtas **Pirmasis koncertas e-moll, op. 11**, pasižymi branda ir jausmų gilumu, nuotaikų įvairove. Vyriškai ryžtinga pirmos dalies pradžia parašyta polonezo ritmu, pirmoji tema jausminga, o antroji – tauriai patetiška. Temų plėtojimui būdingas ekspresyvus virtuoziškumas, jį vainikuoja žėrinti repriza. Antrą dalį autorius pavadino romansu. Įmantriai pinama daininga melodija sklidina lyrinio žavesio. Finalas – tradicinis rondo, parašytas krakoviako ritmu – tai virtuoziškas, temperamentingas, trykštantis linksmybe šokis.

Koncertas pirmą kartą atliktas 1830 m. spalio 11 d. sausakimšoje Nacionalinio teatro salėje Varšuvoje, solo partiją atliko kompozitorius. Tai buvo F. Chopino atsisveikinimo koncertas paliekant Lenkiją.

„Garsuose ieškau paslėptos prasmės, glūdinčios kiekviename šios visatos atome. Kiekvienu kūriniu noriu užduoti egzistenciškai svarbų klausimą ir atsakyti į jį. Kūriny – tarsi būseną, kuri keičia, transformuoja ir patį autorių, ir klausytojus“, – sako Niujorke gyvenanti kompozitorė **Žibuoklė Martinaitytė**. Ji yra pelniusi ne vieną apdovanojimą, tarp kitų minėtini Vyriausybės ir meno premija, du aukso medaliai „Global Music Awards“, Gugenheimo stipendija. Dienraštis „The New York Times“ ir britų žurnalas „Gramophone“ glaustai recenzavo ir savo skaitytojams rekomendavo Ž. Martinaitytės albumą „Saudade“, išleistą suomių įrašų kompanijos „Ondine“.

„Kūrinio pavadinimas **„Nunc fluens. Nunc stans“** (2020) radosi iš lotyniško Boecijaus posakio „Nunc fluens facit tempus. Nunc stans facit aeternitatum“, lietuviškai skambančio kaip „Dabartis, kuri teka, kuria laiką. Dabartis, kuri išlieka, kuria amžinybę“. Mintis apie galimas skirtingas dabarties patirtis – vieną tekančią ir kitą stovinčią – itin rezonavo su išgyvenamu viruso pandemijos laikotarpiu. Šis kūrinys yra diptikas, dvi jo dalys atliekamos be pertraukos.

Pirmoji atspindi tekančią, o antroji – sustojusį laiką. Kūrinys skirtas architektui Audriui Karaliui“, – sako kompozitorė.

Richardas Straussas – vienas iškiliausių XIX–XX a. sandūros vokiečių kompozitorių, žinomas kaip gilių, egzistencinės temos apčiuopiančių simfoninių poemų, operų, gausybės dainų ir kitų kūrinių autorius. „**Metamorfozės**“ 23 styginiais jis sukūrė paskutiniaisiais Antrojo pasaulinio karo metais Vienoje; premjera įvyko 1946 m. sausį Ciuricho „Collegium Musicum“, dirigavo P. Sacheris. Šis vienas paskutinių jo kūrinių – tarytum gedulinga giesmė, apraudanti sugriautą Vokietiją ir jos kultūrą, sunaikintas unikalios meno vertybės. Apie Miuncheno operos teatro, Goethe's namų subombardavimą kompozitorius laiške operų libretų autoriui J. Gregorui su apmaudu rašė: „Sugriautos didžiosios pasaulio šventovės!“

„Metamorfozių“ muzikoje, kaip ir visoje R. Strausso kūryboje, susipynė vėlyvojo romantizmo, ekspresionizmo ir neoklasicizmo bruožai. Kūrinyje panaudota L. van Beethoveno „Herojinės“ simfonijos gedulingo maršo tema: muzikos audinyje girdimi jos motyvai, nuotrupos, o pabaigoje suskamba tiksli temos citata. „Metamorfozės“ dažnai vadinamos elegine poema.

Redaktorė *Justa Adomonytė-Šlekaitienė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijoje!

Daugiau informacijos www.filharmonija.lt

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv